

KÖSZÖNET NYILVÁNÍTÁS

A „Villányi Kadarka Néptánc Egyesület” szervezésében, 2012. március 31-én megrendezésre került az első „Tavaszcseresznye” táncos rendezvény. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a résztvevő Villányi Német Ifjúsági Táncsoportnak és felkészítőiknek Troszt Erzsébetnek és Czinczár Attilának, a Kásádi Dola Hagyományörző Ének és Táncegyüttesnek, valamint a Siklósi Kármentő Ének és Táncműhelynek és felkészítőjüknek Bodnár Lászlónak a színvonalas műsorért.

Továbbá köszönetet mondunk a kedves vendégeknek, akik szabadidejüket feláldozva megtisztelték rendezvényünket és azoknak a vendégeknek, akik névtelenül, adományaikkal segítettek egyesületünk működését, ideértve az esti bálon résztvevőket is.

Nem szeretnénk megfélekezni azokról a támogatókról sem, akik nagyban hozzájárultak rendezvényünk sikeres megrendezéséhez: 3 Handlé és Társa Bt., Béni Gábor (Bock Pince Kft.), Blum pincészet, Borostyán Virágüzlet, Czinczár Attila, Günzer Tamás pincészet, Keller Pincészet, Költő József pincészet, Mayerné Bachesz Annamária, Polgár Pince Kft., Reitz Renáta Tokaji Bt., Szende Gábor pincészet, Villány Város Önkormányzata, Villányi Pékség.

Reméljük, kellemes és szórakoztató perceket szereztünk minden vendégünknek, és erősítettük a tánc iránti szeretetüket!

A szervezők

Virányi Endre kiállítása

A Határokon Túli Magyarságért Alapítvány és az EMKE Pécs-Baranyai Társasága szervezésében 2012. április 27-én, a pécsi Pannon Magyar Házban nyílt kiállítás Virányi Endre festőművész alkotásaiból. A tárlat körképet nyújt a művész életművéből: megtekinthetők Kárpát-medencei utazásai során készült tájképek, csendéletek, jellegzetes épületeket ábrázoló festmények.

Virányi Endre 1906-ban született Aradon. Változatos életpálya kezdeteként 18 éves korában határozta el, hogy festő lesz. Tanulmányait Budapesten végezte. Itt olyan mesterei voltak, mint Aba-Novák Vilmos, Csók István, Rudnay Gyula, Szőnyi István. Az 1940-es években telepedett le Baranyában, Mohácson, majd Villányban. Élete során sokat utazott, és több alkalommal is meglátogatta a Trianon után a határon túlra került területeket. Tanárként is működött, s miközben egyre inkább „villányi” lett, különösképpen erdélyi kötődése vált nyilvánvalóvá: a gyerekkori emlékek, Erdély hegyei, völgyei, kaszálói, a munkálkodó ember egész életében vonzották. Virányi Endre 1996-ban, 90 éves korában hunyt el, gazdag életművet hagyva maga után.

Ezt a még oly vázlatos ismertetést az életpályáról azért tartottam fontosnak elmondani, mert amellet, hogy a tájékozódást segítő információt ad, bizonyos mértékig a művek, a festmények magyarázatában, értelmezésében is segíthet. Az erdélyi kötődés pedig számomra, amely vállalandó/vállalt személyeséget is jelent, különös jelentőségű hívó szóként jelenik meg.

Virányi Endre kezdetben főképpen figurális képeket festett. A tájbrázolások a későbbiekben váltak meghatározóvá, mint ahogy azt az itt látható művek is bizonyítják. A képek közül - a festő önarcképét nem számítva ide -, kettőn látunk emberalakot: az egyiket egy hátulról, foltként látott anyóka megy az árnyékokat fények által élesen elmetesző utcán, a másikon egy a vásznat betöltő kaszáló paraszt látható. Ami a tájképeket illeti: vannak itt ábrázolások a Tátráról, más hegyi

(Folytatás a következő oldalon.)

Virányi Endre kiállítása

(Folytatás az előző oldalról.)

tájról, a Dunáról, vagy éppen Kalotaszeg vidékéről – Erdély még egy erőtemplom ábrázolásával jelenik meg –, s mind-
ezt két belső táj, csendélet egészíti ki.

Amikor bármely művészeti ághoz tartozó művekről van szó, gyakran hangzik el a kérdés arra vonatkozóan, hogy zene-
művel, verssel, vagy mint most a képpel, mit akart mondani, mit fejezett ki alkotásával a művész. Ez a kérdés méltánylan-
dó, hiszen az érzékenységünket, kíváncsiságunkat megszólító megismerésre vonatkozik. De azért mégis érvényesebb annak megválaszolására törekedni, hogy a látott művek bennünk, a nézőben mit váltottak ki, milyen sejtés, érzelem, gondolat, fel-
ismerés keletkezett vagy erősödhetett meg általuk. Nagy a va-
lószerűsége, hogy ez a szemlélőkben más-más változatban je-
lenik meg. Részlegesebb vagy teljesebb „eredményre” a ké-
pek figyelmes szemlélése, tanulmányozása során juthatunk el.

Mi vonja magára a figyelmet Virányi Endre kamara-kiál-
lításán kiállított festményeken? Mindenekelőtt az, hogy a képeken súlyos tömegek, egységek jelennek meg, ezeket erős kohézió fogja össze, és az elemek szilárd struktúrákba ren-
dződnek. Nagy kiterjedésű felületeket látunk, amelyeket ugyan nem élesen meghúzott, de határozott, fel nem oldódó vona-
lak választanak el egymástól. Mindezek következtében a rész-
letek határozottan elkülönülnek, mintha minden részletnek külön egyénisége lenne. Ugyanakkor ezek a részletek egy-
másra vonatkoznak, egymásra utaltságukban léteznek és az egész által többletet, összefogottságot adnak.

A képeken nem a meleg színek dominálnak, elég a hegy csaknem érces kékjére, vagy a Duna-víz hideg felületére te-

kinteni. Az is jól érzékelhető, hogy a színek szürkés, szürkével kevert árnyalataikban jelennek meg, úgy tűnik fel, mintha ez a szürke vagy még inkább: mintha valami ködös homály ivódott volna a dolgokba – a hegyek fölött is szürkésfehér gomolyfel-
hők tornyozódnak egymásra. Két képen is élettelennek látszó fa fekete ágai kapaszkodnának a levegőbe vagy a semmibe – a fák egyébként zárt foltokban jelennek meg –, mintegy felhív-
va a figyelmet a könnyű, élénk fény hiányára is.

Mégis egy idő után, az összességében jól érezhető össze-
fogottság által valami belülről jövő életteljességet érez a szem-
lélő, s valami olyan felismerés alakulhat ki benne, hogy ezek a képek úgy léteznek, hogy vannak, anyagi mivoltuk, súlyuk, egységük által, egy szilárdan létező, józanul, olykor illúziót-
lanul látott világ üzenetével.

A Nobel-díjas író, Saramago egy művében arról beszél, hogy a természeti népek a zöld 20 - 30 árnyalatát is képesek megnevezni, olyanokat is, amelyeket mi, a civilizációban élők észre sem vennénk. Hogyan tudnánk tehát egy kép külön-
leges érzékenységgel megfestett színét (színeit) szavakkal leírni, teszi fel a kérdést, nem beszélve egy (táj), kép egyéb össze-
teveiről, amely nem mellelesleg éppen azért született meg, mert a szóval nem kifejezhető kell „közölnie”. Talán éppen ezért tanácsos szó nélkül megközelíteni a képet, hagyni, hogy has-
son ránk. Aztán mégiscsak szó lesz belőle, a tapasztalat sze-
rint ezt nem kerülhetjük el, de nem mindegy milyen, hogy miből táplálkozik - lehet sikerültebb vagy kevésbé az.

És mielőtt ezekkel a gondolatokkal végleg megnyitott-
nak nyilvánítanám ezt az eddig is nyílt kiállítást, engedjenek meg egy észrevételt: nem ez az első eset, de bizonyára nem az utolsó, hogy a Pannon Magyar Ház elismerést jelentően egyébként nem, vagy nehezen elérhető/látható értékképző értékeket hoz a nyilvánosság elé. Mint most, Virányi Endre képeinek esetében is.

*G.Tóth Károly tanár, író,
az EMKE Pécs-Baranyai Társaságának Elnökségi tagja*

A „művészet” semmi képen sem holmi: „dekoráció”
A MŰVÉSZET az, ami felül benned régi elképzeléseket.
Megbizonyosít abban, amit kimondhatatlanul
még csak a lelked mélyén sejtesz; vagy ha
más eszköze nincs, legalább felháborít.

(Major Judit)

Szeretettel meghívjuk Önt, kedves családját, ismerőseit
2012. május 18-án (pénteken) 18 órára
a Villányi Kiállító Térbe

Major Judit

képzőművész

HÁROM TORONY

című kiállításának megnyitójára.

Kiállítást megnyitja:

Kuti László

szobrászművész

A megnyitón közreműködik:

Agárdi Anette hegedűn

A kiállítás június 18-ig lesz látogatható!